

שמירת העיניים

שוכבי"ם ת"ת - ה'תשפ"ב

[רוב הנכתב כעלון זה - מהדורצ"מ זילברברג שליט"א]

גליון מ"ד

מסירת מודעה

"או נדברו ויא' ה' איש אל רעהו" - הדברים נכתבים באופן שמשתדלים להתחזק בהם, ומינו דוכי לאחרונא, זכי נמי לדודי. ובפרט שיהו הדברים מלוקטים מדברי רבותינו זיע"א ושליט"א.

"ולא תתורו אחר עיניכם" - "תנה בני לבך לי ועיניך דרכי תצננה" - "העבר עיני מראות שוא"

שמירת העיניים - צריך לשאוף שנראה רק דברים לצורך תורה ועבודה, ומתוך מתינות והכנה

ורצון אבינו שבשמים שנודע ונזכר שעבודת שמירת עיניים אין פירושה רק להגעי למצב שאין רואה שום דבר שאי שיוכלה להפריע להרוחניות ולהקדושה וטהרה שלנו, אלא עבודת שמירת עיניים פירושה הוא להתעלות יותר ויותר, כל אחד לפום דרגא דליה ובאופן שלא יפריע לשמחת ושלוות ומונחת הנפש שלו ושל סובביו שהעיניים ראוהו ושל שאפשר רק דברים שיש בהם תורה ועבודה ומצוה ותועלת וצורך וכדומה, ואף הבטה וראיה וקריאה שיש בה צורך יהיה מתוך הכנה וכוונה והתאפקות וכדומה, כפי הראוי להתנהג עם עיניים שהם בחינה של עיני ה'.

עבודת שמירת העיניים - זה לכל יהודי

וכשמשתדלים לקבל קבלות למעשה בעניני שמירת עיניים על השנה הבעל"ט לפעמים היצר וחילוליו משתדלים לפתות שבאופן כללי העבודה של שמירת עיניים נוגע בעיקר או להנשמות המיוחדות שנבחרו מאבינו שבשמים שיהיה להם מלחמות כבירות ונוראות בעניני שמירת עיניים, או לצדיקים גדולים מאד ששייך אצלם מדרגות גבוהות 'שלא להסתכל מחוץ לד' אמותיהם' וכדומה לה. אך ליהודים רגילים אשר באופן כללי אין להם נסיונות מיוחדים בעניני שמירת עיניים ויועדי שלעת עתה אין רצונו יתברך מהם שיתחילו עם מדרגות גבוהות שלא להסתכל חוץ לד' אמות וכדומה אין נוגע כל כך עבודת שמירת עיניים למעשה, [חוץ מההרגל נעשה טבע ללכת עם עיניים כלפי מטה ברחוב העיר וכדומה].

אבל כל זה הוא היפוך גמור מהאמת, וכל יחיד ויחיד מכלל ישראל

יש לו הדרגה של 'שמירת עיניים' שרצון אבינו שבשמים רוצה ממנו והדרגות של שמירת עיניים שרצון אבינו שבשמים שנתעלה בהם וזה עבודה למשך כל החיים לכל יחיד ויחיד להתעלות בשמירת עיניים באופן תמידי ורצון אבינו שבשמים שנקבל קבלות על זה.

מאי דהיה הה

בימים אלו רצון אבינו שבשמים להחליט "בבחינה של מסירות נפש", מה דהיה הוה, ומכאן ולהבא יהיה השמירת עיניים שלנו בבחינה של מסירות נפש, בכח האזור ישראל גבורה.

ומעיקר הבחינה וההדרגה של מסירות נפש על שמירת עיניים למעשה הוא שלא להתחשב כלל עם הוצאות של ממון בעניני שמירת עיניים, וידוע מהרבה צדיקים ז"ע שרצון אבינו שבשמים לשלם אף מחירים יקרים מאד בכדי שלא לעבור על שום קבלה ועל שום גדר סוּלָה, ומה שנדמה שמרויחים מדבר שאינו כרצון אבינו שבשמים כולו, דמיון ואחיות עיניים אשר אין לו שום אחיזה במציאות, ואין מושג כזה להרויח כסף מדבר שאינו כרצון אבינו שבשמים, [כגון הליכה ונסיעה במקומות ובאופנים שיש בהם חששות על שמירת עיניים [כל אחד בדרגא דליה], קניית מקומות זולים כשאין להכניס לשם כרצון אבינו שבשמים, השתמשות בכלים של טכנולוגיה כשאנו כרצון אבינו שבשמים, וכדומה], ורצון אבינו שבשמים להתחזק מאד מאד בבטחון, ואין אדם שומע לי ומפסיד.

עיניים ורוחניות

ואיתא מהרבה צדיקים זיע"א שרצון אבינו שבשמים שנודע ונזכר שכמו שיש לנו עיניים גשמיים וחוש הראיה גשמיים כמו כן יש להנשמה שלנו בחינה של עיניים רוחניות וחוש הראיה רוחניות. [שבהם ועל ידם זוכים ללא מה שנכלל ב'האר עינינו בתורתך' וב'אל עיני ואבטה נפלאות מתורתך' ו'טעמו וראי כ טוב ה' וב'זוכה ורואה פני שמינו' וב'מלך ביופי תחיה עיניך' וב'ראו חבתכם לפני המוקם' וב'כל עין לך תצפה' וב'ראה מפתח תבוינו' וב'כל העם רואים את הקולות' וב'מלכותך ראו בניך' וב'עינינו תראינה מלכותך' וב'תחיה עינינו בשוקך לציון ברחמי' וב'העם ההולכים בחושך ראו אור גדול' וב'ראו כי ה' נתן לכם את השבת' וב'עולמך תראה בחיך' וב'כן בקודש חזיתך' וב'האנה ה' חסדך' וב'עין בעין יראו שבוס ה' ציון' וב'עקבו עליונים ותחתונים וראו שהוא יחיד' וב'נפשי אודה אלהי' וב'את חדי' וב'זוכה ורואה בשמחתך' וב'דעונו לאות את מלכנו' ובכל השייך לכל זה].

העיניים הגשמיות שלנו והחוש הראיה הגשמית שלנו הם בחינה של לבוש להעיניים הרוחניות שלנו ולהחוש הראיה הרוחנית שלנו וכל משהו ומשהו של שמירת עיניים שלנו מסייע שנזכה שהעיניים הרוחניות שלנו והחוש הראיה הרוחנית שלנו יתגלו יותר ויותר ויזכו יותר ויותר להשגות רוחניות, וזה לא נכלל בהתפילות שלנו והאר עינינו בתורתך 'אל עיני ואבטה נפלאות מתורתך' וכדומה שנכלל בזה שאנחנו מתפללים 'שה'שמירת עיניים' שלנו יהיה יותר ויותר כרצון אבינו שבשמים ועל ידי זה יתגלו יותר ויותר העיניים הרוחניות שלנו והחוש הראיה הרוחנית שלנו ועל ידי זה יוכל להשיג יותר ויותר השגות רוחניות.

שורש הראיה גבוה עד מאוד

והמאור עיניים ז"ע כתב שיש בחינה שהשורש של העיניים והחוש הראיה שלנו הוא גבוה מעל הכל ולכך צריכים לקדש הראיה שלנו מאד מאד, וכתב דברי ידוע מספרים קדומים גדול כח הראיה ובהפסוק 'עין בעין יראו' בכלל דעין דלעילא משפיע בעין דלמטה. והחיד"א ז"ע כתב דיש בחינה שהשורש של החוש הראיה שלנו הוא עולם האצילות ממש ולכן כיון שההיילגע סודות התורה הם בחינת עולם האצילות לכך בזהר הקדוש מובא באופן תמידי 'תא חזי' (ולא נת שמע, כמו בגמ'). והגר"א ז"ע כתב דכיון דהשורש של הראיה שלנו הוא גבוה מעל גבוה לכך אפשר לנו לראות את השמים עם החוש הראיה שלנו, מה שאין כן עם וכל שאר החושים שלנו אין לנו שיכות להשמים דאין שומעים קולות מהשמים ואין מריחים ריחות מהשמים, ואין יכולים לנוגע בשמים וכדומה.

ברית העיניים

כתבו ה'ראשית חכמה' והחיד"א (ועד צדיקים) שבפסוק 'ברית כרתי לעיני' - נכלל שיש בחינה של 'ברית העיניים', וכמו שבעניני ה'ברית קודש' יש דרגות בלי גבול ושיעור כמה אפשר וצריך להתעלות במשך כל ימי חיינו, כמו כן בשמירת 'ברית העיניים' יש דרגות בלי גבול ושיעור, ורצון אבינו שבשמים שנתעלה בזה במשך כל ימי חיינו יותר ויותר.

אם עיניו שמורים כולו שמור

ידועים דבריו הקדושים של הראב"ד ז"ע שיש בחינה שהראש וההתחלה לכל הגדרים הוא 'שמירת עיניים', ואם ישמור עיניו - לבו שמור וכולו שמור, וחז"ל הקדושים מגלים לנו ד"עיינין אינון מנהגינ לכל גופא" ו'רמ"א חברים יש באדם וכולם הולכים אחר העינים'.

על ידי שמירת עיניים זוכים להשפעת עצמות

ואיתא מהרבה צדיקים ז"ע שאי אפשר לתאר ולשער ולהשיג כלל וכלל גודל הנחת רוח שיש לאבינו שבשמים מכל משהו ומשהו של השתדלות שלנו על שמירת עיניים, וכמו כן אי אפשר לתאר ולשער ולהשיג כלל וכלל ההשפעות העצומות שאבינו שבשמים משפיע ברוחניות ובגשמיות על ידי כל משהו ומשהו של השתדלות שלנו על שמירת עיניים ורצון אבינו שבשמים שנתעלה לזכור כל זה באופן תמידי כיון שזה מסייע מאד מאד שהשמירת עיניים שלנו יהיה יותר ויותר כרצון אבינו שבשמים.

החשיבות כשמים אפילו להתגברות קטנה

וכבר רמזו בלישנא דקרא (שה"ש ד ט) 'לבבתיני [פירש רש"י, משכתי את לבי אליך] באחת מעיניך', אפילו בשמירת עיניים אחת - כי אי אפשר להשיג אפילו במקצת את הנחת רוח שיש לאבינו שבשמים, וגודל הקיבה והאהבה המתעוררת מפעם אחת של כפיית היצר... (באר הפרשה, בא תשפ"ג).

אי יחבת לי לבך ועיניך אנה ידע דאת לי

"תניא, א"ר לי, ליבא ועינא תרי ססורוי דעבירה, דכתבי (משל כ"ג) תנה בני לבך לי ועיניך דרכי תצננה, אמר הקדוש ברוך הוא, אי יחבת לי לבך ועיניך אנה ידע דאת לי (ירושלמי ברכות פ"א ה"ה).

כי חלקי עבודה בשמירת עיניים

וחז"ל הקדושים ועוד הרבה צדיקי הדורות ז"ע גילו לנו שבאופן כללי יש ב' חלקים של עבודה בשמירת עיניים, א' ההשתדלות התמידי לא לראות ח"ו שום דבר שיכול להפריע להרוחניות ולהקדושה והטהרה שלנו [כל יחיד בדרגא שלו], ב' ההשתדלות התמידי שיהיו גדרים וסוגים של החוש הראיה שלנו ועל העיניים שלנו [כל יחיד בדרגא שלו] אף בדברים וענינים שאין בהם שום ממשל כדי שזה יסייע לנו שלא יהיה לנו ח"ו ח"ו שום ראייה שיכול להפריע להרוחניות ולהקדושה והטהרה שלנו.

וב' חלקי עבודה אלו של שמירת עיניים הם מעיקר היסודות של היהדות וכדומה כל ימי חיינו שנתעלה מאד מאד באופן תמידי שב' חלקי עבודה אלו של שמירת עיניים שלנו יהיו כרצון אבינו שבשמים.

ישראל מאיר אלטמן

שאלה: רוצה ללכת למקום שיהיה לו התעוררות רוחנית, אבל בדרך יש חשש בנושא שמירת העיניים, מה רצון ה' ממנו???

תשובה: לא ילך. וה' ישלים לו את ההתעוררות שיחسر לו.

מקורות: כתב הגה"צ ר' צבי מאיר זילברברג שליט"א: הנה לפעמים ישנם נסיונות של שמירת עיניים במקומות וענינים של מצווה, כגון שרוצים לילך למקום שיש שם התעוררות וכדומה אך בדרך לאותו מקום ישנם חששות שאולי השמירת עיניים לא יהיה כמו שצריך, והיצר וחילוליו נמסים לפעמים לפתות שבאופנים כאלו אפשר לוותר קצת על הגדרים וסוגים של שמירת עיניים בכדי להגיע למקום של התעוררות וכדומה. ולעומת זאת רצון אבינו שבשמים לזכור הביאור של השפת אמת ז"ע [והיסוד הזה איתא מעור הרבה צדיקים ז"ע] על הפסוק 'ראו את ה' קדושי כי אין מסחור ליראי' שלכאורה בפשטות אין מנוח למה רק 'הקדושים' צריכים לירא מה', רק הביאור הוא שלפעמים 'הקדושים' רוצים ללכת למקומות שיש שם התעוררות וכדומה אך יש בדרך חששות של שמירת עיניים, ועל כך אמר לנו דוד המלך 'ראו את ה' קדושי' ואל תלכו לאותם מקומות, ואם אתם חוששים שיחסר מכם ההתעוררות וכדומה שאפשר לקבל באותו מקום דעו לכם 'כי אין מסחור ליראי' ואבינו שבשמים ישלים לכם כל ההתעוררות וכדומה. הסקווערער רבי ז"ע אמר מקום מקדש ומטהר באופן נפלא ונשגב, אך אם הדרך למקום אינו בתכלית השמירת עיניים וכדומה, אזי יש בחינה שרצון אבינו שבשמים לוותר על המקום, וכן אמרו עוד צדיקים ז"ע, [והוא עצמו ז"ע חתומה שלחך למקום בשעת ארבע לפנות בוקר ואף זאת בהכנה מרובה].

הסאטמר רב ז"ע אמר שרצון אבינו שבשמים שנודע ונזכר שאף מקוואות אין יכולים לטהר פגם אחד של שמירת עיניים.

כל התעלות בשמירת העיניים מסייע מאד!!!

כל התעלות בשמירת העיניים מסייע מאד מאד שהעיניים הרוחניות ישיגו יותר ויותר ההיילגע הייליגע תורה כרצון אבינו שבשמים.

ודבר נורא איתא מהחתם סופר ז"ע על היסוד הזה, דהחתם סופר ביאר דהסיבה למה יש תנועה אצל חלק גדול מכלל ישראל דכשרוצים להבין איזה סברא עמוקה וכדומה עוצמים העיניים באופן חזק ומכסים להעיניים באופן חזק, דכיון דכל משהו ומשהו של שמירת עיניים מסייע מאד שהעיניים הרוחניות ישיגו יותר ויותר, ממילא על ידי עצימת עיניים בחזק וכיסוי עיניים בחזק שזה פעולה של שמירת עיניים זוכים להבנה ובהירות בההיילגע הייליגע תורה על ידי העיניים הרוחניות שלנו, וזה חיווק עצום מאד מאד לכל מי שמתבונן בזה דהלא עצימת עיניים בחזק וכיסוי עיניים בחזק הוא פעולה קטנה מאד מאד של שמירת עיניים ומכל מקום הפעולה הקטנה הזו מביא שהעיניים הרוחניות מאירים יותר ויותר וזוכים ליותר ויותר הבנת התורה ובהירות התורה וכדומה.

וכעין חיווק זה יש עוד חיווק עצום ונפלא מהחתם סופר ז"ע דמה שרוצים העיניים ומכסים העיניים כשאומרים 'שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד' בההיילגע הייליגע קריאה שמע הוא גם כן מהסיבה הזו דעל ידי שיש פעולה וחיווק של שמירת עיניים נפקחים יותר ויותר העיניים הרוחניות ועל ידי זה משיגים ומרגישים יותר המציאות האמתית של 'ה' אחד' ושאין עוד מלבדו' בבחינה של 'בנקעו עליונים ותחתונים וראו שהוא יחיד', ומהביאור חזו של החתם סופר יש לנו גם כן חיווק העצום עד היכן הדברים מגיעים שכל משהו ומשהו של שמירת עיניים מסייע מאד מאד שהעיניים הרוחניות יאירו ויתגלו, דהתנועה והפעולה הקטנה הזו של שמירת עיניים בשמע ישראל מסייע שהעיניים הרוחניות שלנו ישיגו יותר ויותר המציאות האמתית של 'ראו שהוא יחיד'.

